

HOFFMANN ISTVÁN SZAKMAI ÖNÉLETRAJZA

I. KÉPZETTSÉG, KÉPESÍTÉS

megnevezés	évszám	kibocsátó intézmény
Magyar nyelv és irodalom–orosz szakos középiskolai tanár, finnugor nyelvész	1977	Kossuth Lajos Tudományegyetem

II. OKTATÁSI TEVÉKENYSÉG ALAPKÉPZÉSBE ÉS MESTERKÉPZÉSBE (LEHETŐSÉG SZERINT MINÉL TELJESEBB IDŐBELI ÁTTEKINTÉSSEL)

(viszonylag pontosan az 1995/96. tanévtől jelzem a tárgyakat)

A) oktatott kurzusok

(i) a DE BTK-n képzési szintenként

1. Az ötéves képzésben

1.1. Előadások

magyar szakos hallgatóknak

A magyar nyelvtörténet alapjai az 1980-as évek közepétől 2001/02-ig minden második félévben

A leíró nyelvészet alapjai 2002/03-tól 2005/06-ig minden második félévben

Leíró és történeti alaktan 1-2. 1996/97-től minden félévben

Az ómagyar kor nyelve 1996/97, 2001/02, 2002/03, 2004/05, 2005/06

Bevezetés a nyelvtudományba 2013-tól minden második félévben

kommunikáció- és médiatudomány szakon

Nyelvpolitika 2005/06

1.2. Szemináriumok, gyakorlatok, speciálkollégiumok

magyar szakos hallgatóknak

Záródolgozati szeminárium: 1999-től folyamatosan

Szakedolgozati szeminárium: az 1980-as évek közepétől folyamatosan

Szakedolgozati előkészítő szeminárium 2002/03-től folyamatosan

Korai magyar szövegemlékek 1996/97, 2001/02

A Tihanyi alapítólevél 2006/07

Bevezetés a névtanba 1996/97

A tulajdonnév mint nyelvi jel 1997/98

Bevezetés a helynévkutatásba 1999/2000

Történeti helynévtipológia 1996/97

A magyar helynevek története 1997/98, 1998/99, 1999/2000, 2003/04

A magyar tulajdonnevek kutatásának története 1998/99

A magyar helynévkutatás története 2002/03, 2004/05, 2005/06, 2008/09

Számítógépes nyelvi adatbázisok 1997/98, 1998/99, 1999/2000

Magyar nyelvemlékek az 1980-as években

Magyar szórványemlékek az 1990-es években

Magyar kódexek az 1990-es években

Magyar szókinestörténet az 1980-as–90-es években

Alaktani elemzések az 1980-as–90-es években

Szófajtan az 1980-as–90-es években

Mondattani elemzések

az 1980-as–90-es években

2. A BA képzésben

2.1. Előadások

magyar szakos hallgatóknak

A leíró nyelvészet alapjai 2006/07-től minden második félévben

Leíró és történeti alaktan 1-2. 2006/07-től minden félévben

A nyelvpolitika alapjai 2006/07-től minden második félévben

kommunikáció- és médiatudomány szakon

Nyelvpolitika 2006/07-től minden második félévben

szabad bölcsészet szakon

Nyelvpolitika 2006/07-től minden második félévben

2.2. Szemináriumok, gyakorlatok, speciálkollégiumok

Szókincstörténet: 2008/09- től minden második félévben

3. Az MA képzésben

3.1. Szemináriumok, gyakorlatok, speciálkollégiumok

magyar szakos hallgatóknak

Az ómagyar kor nyelve 2009/10-től minden páratlan félévben

A magyar névkutatás története 2009/10-től minden páros félévben

Kutatásmódszertani szemin. 1., 2. 2009/10-től minden félévben

Nyelvtörténeti forráskritika 2010/11-től minden páratlan félévben

B) oktatásszervezői tevékenység

(i) témavezetés (csak a számadatokat kérjük)

	lezárult	folyamatban lévő
szakdolgozati	kb. 80	3
OTDK	kb. 20	—
egyéb:		

(ii) szakfelelősség

—

(iii) szakirányfelelősség

BA magyar nyelv és irodalom szak nyelvészeti specializáció

MA magyar nyelv és irodalom szak történeti nyelvészet szakirány

(iv) tantárgyfelelősség (a tárgyak kredit számának feltüntetésével)

BA képzés:

A leíró nyelvészet alapjai (3 kr)

Nyelvpolitika (3 kr)

Leíró és történeti alaktan 1-2. (6 kr)

MA diszciplináris képzés:

Az ómagyar kor nyelve (2 kr)

A magyar névkutatás története (2 kr)

A történeti nyelvészet kutatási módszerei (4 kr)

Az etimológia elmélete és módszere (4 kr)

Szláv jövevényszavak (2 kr)

Nyelvtörténeti forráskritika (2 kr)

Nyelvi tervezés (4 kr)

MA hungarológia:

Magyar nyelvpolitika az Európai Unióban (3 kr)

(v) egyéb oktatási, oktatásszervezői tevékenység (pl. szakkollégium vezetője, TDK koordinátor, oktatási bizottsági tag stb.)

az 1980-as évek közepétől kb. egy évtizeden át a magyar nyelvészeti diákkör koordinátora voltam

az 1990-es években a BTK oktatási bizottságának tagja voltam

III. OKTATÁSI TEVÉKENYSÉG DOKTORI ISKOLÁBAN (LEHETŐSÉG SZERINT MINÉL TELJESEBB IDŐBELI ÁTTEKINTÉSSEL)

A) oktatott kurzusok

(az alábbi kurzusokat 1995-től tartottam, egyes tárgyakat többször is ismétlődően)

A magyar helynévkutatás forrásai

A magyar helynévkutatás története

A név mint történeti forrás

A névadás és névhasználat nyelvészeti problémái

A nyelvtörténet forrásai

A számítógépes névrendszertani elemzés alapjai

A Tihanyi alapítólevél névtani elemzése

Általános névelmélet

Az ómagyar kor nyelve

Helyneveink nyelvi arculata

Név és stílus

Névtani és szociolingvisztikai szakszövegolvasás

Névtani szakirodalom-elemzés

Nyelvjárási lexikológia és lexikográfia

Régi magyar helynévadás I–II.

Számítógép a nyelvtudományban

Témavezetői szeminárium

Történeti nyelvöldrajz

B) törzstagság

a DENyDI törzstagja vagyok

C) témavezetés:

(i) sikeresen (értsd sikeres védéssel) lezárult: 9

Tóth Valéria

Rácz Anita

Várnai Judit Szilvia

Takács Judit

Nemes Magdolna

Póczos Rita

Kenyhercz Róbert
 Béneyi Ágnes
 Kocán Béla
(ii) folyamatban lévő: 4
 Béres Júlia
 Mozga Evelin
 Nagy Katalin
 Szemák Éva

IV. TUDOMÁNYOS TEVÉKENYSÉG

A) főbb kutatási területek
 történeti nyelvtudomány, névkutatás

B) tudományos minősítések (PhD, CSc, habilitáció, DSc)

megnevezés	Évszám	kibocsátó intézmény
bölcsészdoktor	1979	KLTE
CSc.	1993	MTA
habilitáció	2001	Debreceni Egyetem
DSc.	2008	MTA
az MTA levelező tagja	2019	MTA

D) főbb publikációs adatok (lásd az mtmt. listáját: 234 tétel)

- könyv
 - külföldön idegen nyelven 1
 - Magyarországon magyarul: 10
- tankönyv, jegyzet
 - Magyarországon magyarul: 8
- szerkesztett kötet:
 - Magyarországon idegen nyelven: 5
 - Magyarországon magyarul: 70
- könyvfejezet:
 - Magyarországon idegen nyelven: 1
 - Magyarországon magyarul: 1
- tanulmány
 - külföldön idegen nyelven: 10
 - Magyarországon idegen nyelven: 7
 - Magyarországon magyarul: 92
- ismertetés, recenzió
 - Magyarországon magyarul: 12
- egyéb tudományos publikáció
 - Magyarországon magyarul: 51
- idézettség: kb. **2100** független hivatkozás, 240 hivatkozótól

E) kutatási pályázatokban, kutatócsoportokban való részvétel

téma	időszak	adományozó intézmény	szerep
Régi magyar helynévvizsgálatok	1992–1994	OTKA	témavezető
Régi magyar helynévvizsgálatok	1994–1996	OTKA	témavezető
A névtan az oktatásban	1996–2000	MKM K+F	témavezető
Nevek a századfordulón	1998–1999	MTA AKP	témavezető
Ómagyar kori történeti helynévtár	1997–2000	OTKA	témavezető
Korai ómagyar kori helynévszótár 1.	2001–2004	OTKA	témavezető
Helynévtörténeti vizsgálatok az ómagyar korból	2006–2009	OTKA	témavezető
Névtudományi kutatások az uráli nyelvek körében	1999–2002	OTKA	résztevő
Névtudományi kutatások az uráli nyelvek körében	2003–2008	OTKA	résztevő
Nyelv- és névtörténeti kutatások	2010–2012	TÁMOP	résztevő, kutatócsoport-vezető
MTA-DE Magyar Nyelv- és Névtörténeti Kutatócsoport	2013–2019	MTA	kutatócsoport-vezető
MTA-DE Magyar Nyelv- és Névtörténeti Kutatócsoport	2019–	MTA	kutatócsoport-vezető

E) a tudományos közéletben való részvétel

• **Magyarországon**

a. bizottsági

tagság

Hungarológiai Tanács (1991–1996)

Magyar Nyelvtudományi Társaság választmánya (1995–)

MTA Nyelvészeti Bizottsága (1996–)

MTA Magyar Nyelvészeti Munkabizottsága (1996–)

MTA nem akadémikus közgyűlési képviselő (2013–2019)

MTA DAB Tanácsa (2013–)

MTA Tudományetikai Bizottsága (2014–2020)

MTA Doktori Tanácsa (2020–)

Pais Dezső-díjra javaslatot tevő bizottság (1994–2007)

Bárcki Géza-díjra javaslatot tevő bizottság (2009–2013)

Révai-díjra javaslatot tevő bizottság (2014–)

Bolyai Ösztöndíj szakértői kollégiuma (2010–2015)

elnökség

Magyar Nyelvtudományi Társaság névtani tagozata (2005–)

Kiss Lajos-díj kuratóriuma (2005–2019)

MTA Magyar Nyelvészeti Munkabizottsága (2012–2018)

Társelnök: MTA Nyelvészeti Bizottsága (2018–)

b. szerkesztőbizottsági

tagság

Magyar Nyelvjárások (1999–2019)

Helynévtörténeti Tanulmányok (2004–)

Argumentum (2004–)

Névtani Értesítő (2006–)

Magyar Nyelv (2012–)

A Magyar Névarchívum Kiadványai (1998–)

elnökség: Magyar Nyelvjárások (2019–)

c. szakmai felkérések (pl. bírálatok készítése, opponálás stb.)

részvétel tudományos minősítési eljárásokban (bíráló, ill. tag, elnök)

MTA doktora cím: Hajdú Mihály (1997), tag

Csernicskó István (2019), tag

kandidátusi fokozat: Vörös Ottó (1995), bíráló

Bíró Ferenc (1996), bíráló

K. Fábíán Ilona (1996), tag

habilitáció: Hajdú Mihály, ELTE (1998), tag

B. Gergely Piroska, DE (2001), tag

Hegedűs Attila, PPKE (2012), bíráló

Farkas Tamás, ELTE (2013), bíráló

H. Varga Márta, KGRE (2015), elnök

Rácz Anita, DE (2015), elnök

Bauko János, NyKFE (2017), tag

Gyórfy Erzsébet, DE (2017), elnök

PhD Maticsák Sándor, KLTE (1997), tag

Zántó Edina, ELTE (2002), bíráló

Farkas Tamás, ELTE (2002), tag

Bölcskei Andrea, ELTE (2003), bíráló

Gasparicsné Kovács Erzsébet, ELTE (2003), bíráló

Máté József, DE (2004), bíráló

Háry Gyula, ELTE (2004), tag

Csomortáni Magdolna, Kolozsvár (2005), bíráló

N. Kis Szilvia, Pécs (2006), bíráló

Szabó Edina, DE (2006), elnök,

N. Fodor János, ELTE (2008), bíráló

Bogár Edit, DE (2009), elnök

Mászlainé Nagy Judt, DE (2010), elnök

Szentgyörgyi Rudolf, ELTE (2011), bíráló

Bárth János, ELTE (2011), bíráló

Pelczéder Katalin, ELTE (2011), bíráló

Kelemen Ivett, DE (2013), elnök
Kovács Éva, DE (2013), elnök
Bába Barbara, DE (2013), elnök
Szőke Melinda, DE (2013), elnök
Pásztor Éva, DE (2013), elnök
Peneva, Dennica, DE (2014), elnök
Ditrói Eszter, DE (2015), elnök
Tóth Anikó, DE (2017), elnök
Kazamér Éva, DE (2017), elnök
Kovács Helga DE (2018), elnök
Katona Csilla DE (2018), elnök
Szilágyi Varga Zsuzsa DE (2020)

Rendszeres felkérések tanulmányok lektorálására.

OTKA pályázatok bírálata, zárójelentések értékelése.

Akkreditációs pályázatok értékelése.

Tudományos diákköri dolgozatok értékelése, zsűritagság és -elnökség.

• **külföldön**

a. **bizottsági tagság/elnökség:** —

b. **szerkesztőbizottsági
tagság:**

Onomastica Uralica (Debrecen–Helsinki) (2000-től)

elnökség:

Onomastica Uralica (Debrecen–Helsinki) (2018-től)

c. **szakmai felkérések (pl. bírálatok készítése, opponálás stb.):**

PhD: Kolozsvári Egyetem, Csomortáni Magdolna (2002), bíráló

F) egyéb tudományos tevékenység: tudományszervezés

• egyetemi és regionális feladatok::

a DAB nyelvészeti munkabizottság titkára (az 1990-es évek első felében)

a DAB nyelv- és irodalomtudományi szakbizottság titkára (az 1990-es évek második felében)

a KLTE magyar nyelvészeti doktori program névtani alprogramja vezetője (1995–2001)

a DENyDI magyar nyelvészeti alprogram vezetője (2002–2014)

a DENyDI magyar nyelvészeti program vezetője (2014–)

a DE Bölcsészkar Tudományos Doktori és Habilitációs Tanács tagja (2005–2014), társelnöke (2013–2014)

a DE Bölcsészettudományi Doktori Tanács tagja (2014–), társelnöke (2014–2015), elnöke (2015–)

a DE Egyetemi Doktori és Habilitációs Bizottság tagja (2015–)

a DE Bölcsészkar Habilitációs Tanács tagja (2014–2015)

• konferenciaszervezés:

IX Nemzetközi Finnugor Kongresszus, Tartu (2000), névtani szimposium szervezése

- V Nemzetközi Hungarológiai Kongresszus, Jyväskylä (2001), névtani szimposium szervezése
- X Nemzetközi Finnugor Kongresszus, Joskar-Ola (2005), névtani szimposium szervezése
- VI Nemzetközi Hungarológiai Kongresszus, Debrecen (2006), a nyelvészeti szekció titkára, névtani szimposium szervezése
- Helynévtörténeti szeminárium alapítása és szervezése éves rendszerességgel (2006 óta)
- 26. Nemzetközi Névtudományi Kongresszus, Debrecen (2017), a szervezőbizottság elnöke

V. EGYÉB KÖZÉLETI TEVÉKENYSÉG

- **vezetői és egyéb megbízások:**
 - a. egyetemi, centrum, kari vagy egység szinten**
 - a Debreceni Nyári Egyetem tanulmányi igazgatója (1990–1996)
 - a DE (előtte: KLTE) Magyar Nyelvtudományi Tanszék vezetője (1995–2016)
 - a DE Magyar Nyelvtudományi Intézet igazgatója (2007–2017)
 - b. más intézménynél Magyarországon: —**
 - c. külföldön: —**
- **egyetemi közéleti tevékenység**
 - a Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi, Néprajzi Intézet titkára (az 1980-as évek második felében)
 - a KLTE Egyetemi Tanács tagja (1992–98)
 - az Egyetemi Kiadói Bizottság titkára (1996–2000)
 - a DE BTK Tanács tagja (2007–2015)
 - a DE BTK Stratégiai és Minőségbiztosítási Bizottság tagja (2007–2015)
 - a DE BTK Kiadói Bizottság tagja (2007–11), elnöke (2010–11)
 - a TEK Tanácsának tagja (2009–13)
 - a DE Etikai Bizottságának tagja (2010–2013)

VI. KITÜNTETÉSEK, SZAKMAI ELISMERÉSEK

- pl. állami, egyetemi, kari stb. kitüntetések, ösztöndíjak stb.

megnevezés	évszám	kibocsátó intézmény
Miniszteri Dicséret	1984	Művelődési Minisztérium
Veszprém Megyéért arany fokozata	1987	Veszprém Megye Tanácsa
Rektori Dicséret	1991	Kossuth Lajos Tudományegyetem
Debreceni Nyári Egyetem aranyjelvénye	1996	Debreceni Nyári Egyetem
Iskolateremtő Mestertanár	1997	Oktatási Minisztérium és Országos Tudományos Diákköri Tanács
Széchenyi Professzori Ösztöndíj	1999	Oktatási Minisztérium
Széchenyi István-ösztöndíj	2003	Oktatási Minisztérium
Pais Dezső-díj	2008	Magyar Nyelvtudományi Társaság és Zala Megye Önkormányzata
Csokonai-díj	2011	Debrecen Megyei Jogú Város

Az év tudományos publikációja aranyérem	2011	Debreceni Egyetem Tudományegyetemi Karok
Debreceni Nyári Egyetemért emléklakett	2012	Debreceni Nyári Egyetem
A Debreceni Egyetem Bölcsészettudományi Kar Emlékérme	2017	Debreceni Egyetem BTK
A Debreceni Egyetem Publikációs Díja	2018	Debreceni Egyetem (Rácz Anitával és Tóth Valériával közösen)
MTA DAB Pro Scientia érme	2020	MTA Debreceni Területi Bizottsága

VII. EGYÉB SZAKMAI JELLEGŰ INFORMÁCIÓK, ADATOK

alapító szerkesztője A Magyar Névarchívum Kiadványai c. sorozatnak (1997–)
az alábbi honlapok szerkesztője, ill. társszerkesztője

Magyar Nemzeti Helynévtár
(<http://mdh.unideb.hu>)

Debrecen, 2020. október 15.

Dr. Hoffmann István